

Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България през 2013 година

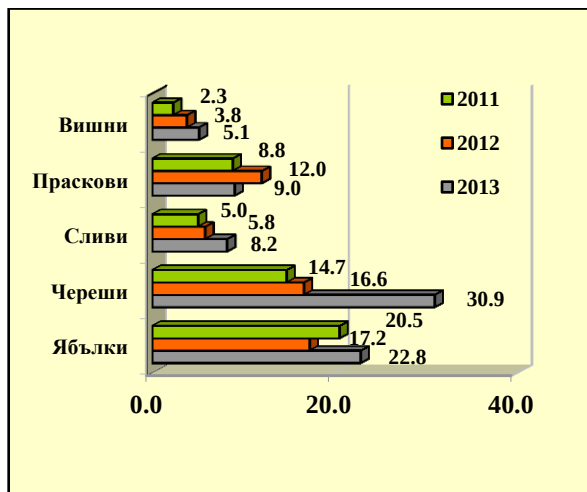
През 2013 година 182 предприятия са преработили 89.2 хил. тона пресни плодове и 87.9 хил. тона зеленчуци. Произведена е 78.6 хил. тона готова продукция от плодове. Готовата продукция от зеленчуци е 71.7 хил. тона.

Предприятия от сектора на хранително-вкусовата промишленост за преработка на плодове и зеленчуци действат във всички административни области. През 2013 година са анкетирани 182 предприятия. Като търговски дружества са регистрирани 84% от предприятията, преработващи плодове и зеленчуци, 15% са еднолични търговци и физически лица, а 1% са кооперации.

С най-голям дял от преработените плодове са черешите, ябълките и прасковите. От преработените зеленчуци с най-голям дял са домати, пиперът и патладжанът.

Графика 1

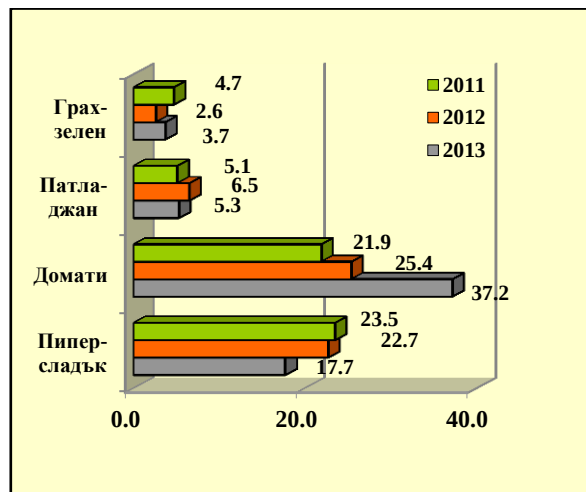
Плодове, доставени за преработка
(хил. тона)

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013 г.

Графика 2

Зеленчуци, доставени за преработка
(хил. тона)

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013 г.

При разглеждане на настоящата публикация е необходимо да се има предвид следното:

- Анкетата за дейността на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България, е проведена от отдел "Агростатистика" при Министерството на земеделието и храните.
- Данни за дейността си са представили 182 предприятия, работещи през 2013 година.

Над 45% от работещите производствени единици са с непрекъсната дейност през годината. Останалите предприятия са работили сезонно – средно по 5 месеца в годината. Капацитетът на производствените мощности за преработка на плодове и зеленчуци, обявен от предприятията, е над 633 хил. тона. Капацитетът на предприятията за преработка на праскови е 28.4 хил. тона годишно. Степента на използването им през 2013 година е 32%. Капацитетът за преработка на домати е 85.6 хил. тона със степен на използване през 2013 г. – 43%. Преработващи едновременно плодове и зеленчуци са 48 от предприятията.

97 са предприятията, преработващи плодове през 2013 година

Преработени са 89.2 хил. тона пресни плодове (вж. табл. 4), с 35% повече от предходната година. Плодовете, изкупени директно от производители, представляват 52.6% от общото количество на доставените плодове за преработка. Осигуреното количество плодове за преработка от търговци на едро или посредници е 18.8%. Едва 2.4% е делът на преработените плодове от 3.2 хил. дка собствени площи на предприятията, преработващи плодове. Вносът на пресните плодове за преработка се е увеличил с 15% в сравнение с 2012 година. Около 2 хил. тона плодове са преработени на ишлеме.

В производството на готова продукция са използвани 3.9 хил. тона плодови концентрати или други междинни продукти, като 89% е делът от внос и 11% – местно производство.

Предприятията, преработващи плодове, са заявили, че през 2014 година имат намерение да преработят около 85 хил. тона суровина.

Методология на изследването

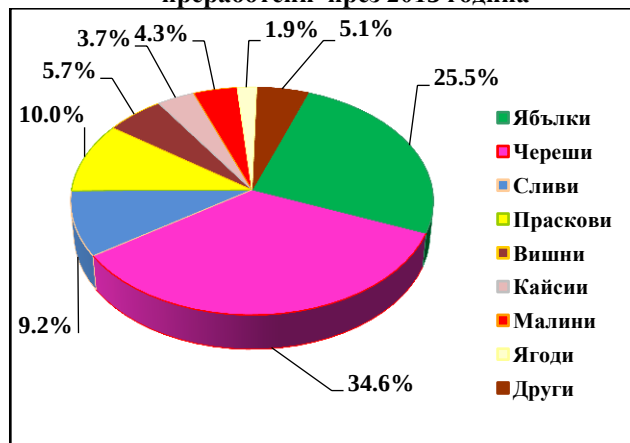
Изчерпателност: Списъкът на анкетираните единици е изчерпателен и е съставен с помощта на Съюза на производителите на консерви в България и на наличната административна информация в областните дирекции “Земеделие”. Анкетирани са 182 предприятия за преработка на плодове и зеленчуци.

Статистическият въпросник се състои от четири страници, съдържа 22 въпроса, включващи информация за доставените и преработени количества плодове и зеленчуци, готовата продукция и за капацитета на производствените мощности на преработвателните предприятия.

Провеждане на изследването: Изследването е организирано и проведено от отдел “Агростатистика” към МЗХ в периода април - май 2014 година. Експертите по агростатистика от областните дирекции “Земеделие” са провели интервю с ръководителите на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци на територията на областта и са попълнили статистически въпросник.

Обхват на изследването: Проведеното изследване е отраслово. Анкетирани са предприятия, които имат като основна или второстепенна дейност преработка на пресни плодове и/или зеленчуци.

Графика 3 Относителен дял на плодовете, преработени през 2013 година

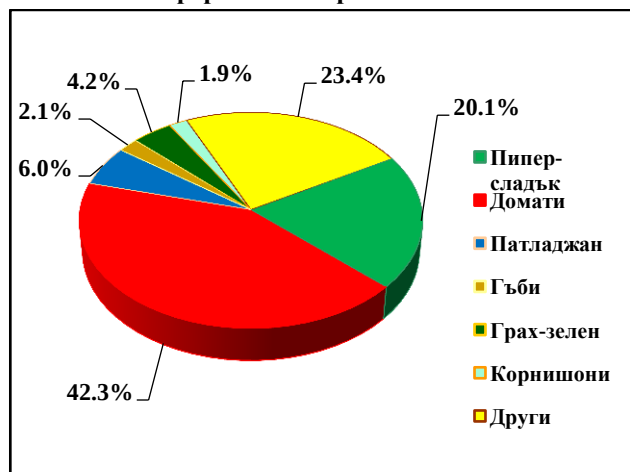

Източник: МЗХ, отдел “Агростатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013

123 са предприятията, преработващи зеленчуци през 2013 година

През 2013 година са преработени 87.9 хил. тона пресни зеленчуци (вж. табл. 5) с 20% повече от предходната година. Количеството на домати, доставени за преработка, се увеличава с 46.5%, а на пипер намалява с 22% в сравнение с 2012 година. Изкупените директно от производители зеленчуци представляват 80.4% от общото количество зеленчуци за преработка. От търговци на едро и посредници са доставени 11.0% от зеленчуците. Вносът на пресни зеленчуци за преработка е 4.1% от общото количество. Преработени са 3.8% зеленчуци собствено производство, отглеждани на около 2.6 хил. дка, стопанисвани от преработвателните предприятия. На ишлеме са преработени 620 тона зеленчуци. В производството на готова продукция от зеленчуци е използван 4.3 хил. тона доматиен концентрат, като 44% от това количество е внос. Прогнозата на предприятията е за преработка на 96.9 хил. тона суровина през 2014 г.

Графика 4 Относителен дял на зеленчуците, преработени през 2013 г.

Източник: МЗХ, отдел “Агростатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013 г.

Производство на готова продукция от преработени плодове и зеленчуци през 2013 г.

През 2013 година готовата продукция от плодове е 78.5 хил. тона. Делът на плодовите концентрати и сокове представлява 30.9%, консервите (вкл. конфитюри и компоти) заемат 22.0%, а замразените плодове – 19.7%. Тези три основни продукта съставят 72.6% от произведената продукция от плодове.

В производството на 10.2 хил. тона готова продукция от праскови в захарен сироп и/или в натурален плодов сок са вложени 8.4 хил. тона пресни праскови и 0.6 хил. тона концентрат.

Таблица 1

Производство на продукти от праскови

Преработена продукция от праскови	Вложена суровина (хил. тона)		Производство на готова продукция (хил. тона)
	Пресни праскови	Концентрат от праскови	
Праскови в захарен сироп и/или в натурален плодов сок	8.4	0.6	10.2

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013 г.

Производството на готова продукция от преработени пресни зеленчуци (вкл. от гъби) е над 71.5 хил. тона. Консервите заемат 61.5% от общото количество готови зеленчукови продукти, замразените зеленчуци са 21.8%, а концентратите и соковете – над 13.7%.

Произведени са почти 21 хил. тона продукти от домати (белени и небелени, сок от домати, домати концентрат, кетчуп, замразени и сушени домати), като вложената суровина в тях е 35.6 хил. тона пресни домати и 1.8 хил. тона домати концентрат. Най-висок е делът на произведения домати концентрат (41.5% от общото количество готови продукти от домати). В производството на белени домати са вложени 7.2 хил. тона пресни домати и е получена 3.2 хил. тона готова продукция. Белените и небелените домати заемат 33.2% от общото количество готова продукция от домати.

Производството на смесена продукция от плодове и зеленчуци през 2013 г. е незначително.

Статистическа тайна

За да се гарантира конфиденциалността на индивидуалните данни, някои данни не могат да бъдат публикувани и са заместени със "с". Този символ е използван в следните случаи:

- Има по-малко от 3 производствени единици в разглежданата категория.
- Една производствена единица от разглежданата категория представлява повече от 85% от дейността на цялата категория.

Таблица 2

Производство на продукти от домати

Вид готова продукция от домати	Вложена суровина (хил. тона)		Производство на готова продукция (хил. тона)
	Пресни домати	Доматен концентрат	
Белени домати	7.2	-	3.3
Небелени домати	3.5	-	3.7
Сок от домати (съдържание на сухо вещество под 12%)	с	с	0.7
Доматен концентрат (съдържание на сухо вещество над 12%)	23.5	1.3	8.7
Кетчуп	с	0.5	4.4
Замразени домати	с	-	с
Сушени домати	-	-	с

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013 г.

Реализация на готовата продукция през 2013 г.

Делът на готовата продукция от преработени плодове за търговската мрежа е 35.7%. Продукцията, произведена на ишлеме, е 3.5%. Износът на преработени плодове е 43.0% от общата продукция. Делът на количествата от плодова продукция на склад към 31.12.2013 г. е 17.8%.

Реализираната в търговската мрежа готова продукция от преработени зеленчуци е 41.9%, а износът се запазва спрямо 2013 год. на 30.6%. Делът на зеленчуковата продукция на склад е 26.3%, а на преработената на ишлеме е 0.9%.

Таблица 3

Реализация на готовата продукция от плодове и зеленчуци през 2013 год.

Предназначение на готовата продукция	Продукция от плодове		Продукция от зеленчуци	
	(хил. тона)	%	(хил. тона)	%
За собствена консумация	0.0	0.0%	0.2	0.3%
Продукция, преработена на ишлеме в предприятието	3.5	3.5%	0.8	0.9%
За търговската мрежа	36.0	35.7%	40.2	41.9%
За износ	43.4	43.0%	29.3	30.6%
Количества на склад към 31.12.2013 г.	17.9	17.8%	25.2	26.3%

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013 г.

Таблица 4

Основни видове плодове, преработени през 2013 година

Видове плодове	Брой предприятия	Произведени от преработватели	Внос	Изкупени директно от производители	Доставени чрез търговци и посредници	Преработени на ишлема	Общо количество преработени плодове		Прогнозни количества за 2014 г.
		хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	%	хил. тона
Ябълки	26	1.3	с	9.5	2.3	с	22.8	25.6%	28.8
Череша	32	-	7.7	16.0	6.8	0.4	30.9	34.6%	19.6
Сливи	42	0.3	-	5.4	2.5	0.8	8.2	9.2%	5.6
Праскови	21	с	3.2	3.6	2.0	с	9.0	10.0%	13.0
Вишни	33	с	с	4.4	с	с	5.1	5.7%	5.0
Кайсии	26	-	с	2.1	с	-	3.2	3.7%	3.8
Малини	31	0.2	-	3.4	-	0.3	3.9	4.3%	2.8
Ягоди	9	0.1	-	1.1	0.1	0.5	1.7	1.9%	1.8
Други плодове	///	0.1	0.6	1.4	2.2	0.2	4.4	5.0%	4.5
Общо:	97	2.2	21.3	46.9	16.8	2.0	89.2	100.0%	84.9
	%	2.4%	23.9%	52.6%	18.8%	2.3%	100.0%		

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013 г.

Таблица 5

Основни видове зеленчуци, преработени през 2013 година

Видове зеленчуци	Брой предприятия	Произведени от преработватели	Внос	Изкупени директно от производители	Доставени чрез търговци и посредници	Преработени на ишлема	Общо количество преработени зеленчуци		Прогнозни количества за 2014 г.
		хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	%	хил. тона
Пипер - сладък	58	0.3	1.2	14.0	2.0	0.2	17.7	20.1%	19.9
Домати	48	0.3	с	34.3	1.8	с	37.2	42.3%	41.1
Картофи	17	с	с	2.6	0.3	-	3.2	3.7%	5.6
Патладжан	30	-	с	4.3	1.0	с	5.3	6.0%	5.2
Лук кромид - зрял	13	с	с	0.4	1.0	-	2.1	2.4%	1.6
Градински грах - зелен	13	0.8	с	2.7	-	с	3.7	4.2%	4.5
Корнишони	37	0.1	-	0.6	1.0	-	1.7	1.9%	1.9
Градински фасул-зелен	22	0.3	-	1.5	0.4	-	2.2	2.5%	2.5
Гъби	22	с	с	0.5	0.7	-	1.9	2.1%	1.4
Моркови	35	-	с	1.1	с	-	1.2	1.4%	1.6
Главесто зеле	28	0.1	-	0.6	0.4	-	1.1	1.3%	1.1
Бамя	13	с	с	1.8	с	с	2.1	2.4%	1.2
Сладка царевица	5	с	с	2.4	-	с	3.0	3.4%	4.1
Други зеленчуци	///	0.2	0.4	3.9	1.0	0.1	5.5	6.3%	5.2
Общо:	123	3.3	3.6	70.7	9.7	0.6	87.9	100%	96.9
	%	3.8%	4.1%	80.4%	11.0%	0.7%	100.0%		

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013 г.

Таблица 6

Готова продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2013 година

Произведена продукция	Прясно пакетирани	Замразени	Сушени	Туршини	Консерви	Концентрати и сокове	Други продукти	Общо
	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона
От плодове	1.1	15.5	0.9	///	17.3	24.3	19.4	78.5
От зеленчуци	с	15.3	0.4	0.9	42.3	9.8	с	68.9
Смес (от плодове и зеленчуци)	-	-	-	-	0.1	с	с	0.3
От гъби	0.6	0.1	с	///	0.7	-	с	1.5
От картофи	с	0.2	-	///	с	///	0.2	1.1

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2013 г.

Публикацията е приключена редакционно на 24 юли 2014 г.
Изготвил: Михаил Михайлов, МЗХ, отдел "Агостатистика"
Композиция и печат: МЗХ, отдел "Агостатистика"

За повече информация: МЗХ, отдел "Агостатистика"
Тел. 02/985 11 141; факс: 02/980 82 94;
E-mail: agrostat@mzh.government.bg www.mzh.government.bg

